

Dr. Kıyasettin Koçoğlu

İslâm'a Giriş

Gençliğin İslâm Bilgisi

DİB yay. 3. Baskı, Ankara 2007, 455 s.

Alanında uzman yirmi üç ilim adamının kaleme aldığı yazılardan oluşan eser "Kaynaklar", "İman", "Ahlâk", "İbadet" ve "Gündelik Hayat" gibi İslâm'ın temel meselelerini içermektedir.

Din konusunda insanları aydınlatma yasal görevinin önemli bir kısmını yayımladığı eserlerle gerçekleştiren DİB, son yıllarda temel kaynak niteliğinde eserler serisi yayımlamaya devam etmektedir. İlahiyat Fakültelerindeki seçkin ilim adamlarının birikimlerini ve Diyanet İşleri Başkanlığının engin tecrübelerini bir araya getirerek, temel kaynaklardan hareketle, bilimsel verilerin ışığında çağdaş problemlere yeni yaklaşımlar getirmektedir.

Modern çağın hız ve değişim özelliklerinin en etkin olduğu alanlardan birisi bilgi alanıdır. Bilgi alanındaki hızlı değişim, özellikle bireyin hayatının her alanında etkin ve yetkin olan din konusunda kendisini yoğun şekilde hissettirmektedir. Bilginin hızlı üretilip tüketilir olması, güvenilirlik ve kalite problemlerini de beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda din alanında ciddi bilgi kirlenmesinden bahsedilebilir. Sağlıklı bilgi edinmeyi engelleyen bu gelişmeler, insanların

hayatlarında dine atfedilen, hoş olmayan, yanlış bilgi kaynaklı pek çok problemin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

Böyle bir durumda toplumun her kesimi için ortak bir bilgi alanı oluşturmak zorunlu ve öncelikli bir konu hâline gelmektedir. Asırlardır böyle bir amaca hizmet eden ilmihal türü eserlerin, içerik ve öncelikler yönüyle mahiyeti hayli değişmiş olan bu tür ihtiyaçları karşılamada yetersiz kaldığı açıktır. İslâm'la ilgili bilgilerin, temel kaynağına bağlı ve hayatın ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeniden insanlara sunulması, onun aydınlık mesajının akıllarda ve gönüllerde tazelenmesi ve böylece bilgi ile hayat arasında dinamik bir bağın kurulması sadece çağımız insanının ihtiyacı değil, aynı zamanda İslâm'ın evrensel ve kalıcı bir din olmasının da bir gereğidir.

Gençler, toplumların geleceğini temsil ederler. Sağlam ve ümitle geleceğe hazırlanmak için her alanda en büyük yatırımlar onlara yapılmaktadır. Onların hem bedenlen hem aklen hem de kalben sağlıklı olmaları önemlidir. İslâm dininin inanç, ibadet ve muamelat merkezli sunduğu ahlâk eksenli bir dindarlık anlayışı, bu anlamda önemli bir köşe taşı oluştururken, doğru ve güncel bilgilerle hazırlanmış İslâm dini alanındaki eserler ciddi öneme haiz olmaktadır. Tanıtımını yapmaya çalışacağımız bu eser, bahsedilen hedeflerin gerçekleşmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Genel koordinatörlüğünü Prof. Dr. Mehmet Görmez ve editörlüğünü Prof. Dr. Hayati Hökelekli'nin yaptığı eser, bir önceki sayımızda tanıtımını yapmış olduğumuz, "İslâm'a Giriş Ana Konulara Yeni Yaklaşımlar" isimli eserin devamı niteliğindedir.

Genliğin problemleri göz önünde bulundurularak tespit edilen konular, alanında ehil olan on yedi akademisyen tarafından kaleme alınmıştır. Estetik zevke hitap eden tasarımı, anlaşılır ve sade dili, ayrıca farklı kalemlerden çıkmasına rağmen yakalanan üslup birlikteliği ayırt edici özelliklerindedir.

Eser, on temel bölümden oluşmaktadır. Farklı yazarlar tarafından kaleme alınmış olan bölümlerin isimlendirilmeleri, içeriğini yansıtacak orijinal bir tarz oluşturmaktadır. Bölüm sonlarında verilen bibliyografya da okuyuculara, ileri okuma için kaynak oluşturmaktadır.

I. BÖLÜM: KENDİNİ BİLMEK

İnsanı diğer varlıklardan ayıran özelliklerden birisi olarak zikredilen "kendini bilmek", kişinin Yüce Allah'ı, Hz. Peygamberi bilmesi, diğer varlıklarla anlamlı ilişkiler geliştirebilmesi için öncelikli şart olarak ele alınmaktadır. Bu bağlamda insan ve Müslüman olmanın anlamı sorgulanırken, insanın dinî, ahlakî tabiatı, sorumlulukları, Allah'a bağlanmanın anlamı, niteliği, bununla birlikte gelişen bireysel kimlik, gelenek ve aydınlanma ile şekillenen alanda Müslüman olmak irdelenmektedir.

Kur'an-ı Kerim'in içerdiği konular, temel başlıklar hâlinde ele alınmaktadır. Bu bağlamda inanç, ibadet, aile ve toplum düzenine dair hususlar, ahlâkî prensipler, Allah'ı anma ve dua, peygamberlerin ve geçmişlerin kıssaları, ahiret hayatı, mükâfat ve ceza, pozitif bilim konuları, varlıklar arası ilişkiler gibi konular irdelenmektedir.

II. BÖLÜM: ALLAH'I BİLMEK

Kendini bilmenin hemen arkasından Yüce Allah'ı bilmek ele alınmaktadır. Allah Teâlâ yaratıcı ve düzenleyici, rızık veren, yargılayıcı gibi sıfatlarıyla anlatılırken, bir başka açıdan da O'nun kendisini nasıl bildirdiğine yer verilmektedir. İnsanın bizzat kendisinde yaratılmış olana delillerin dışında, Kur'an'da zikredilen kâinat ayetleri, yedi grup hâlinde ele alınmaktadır. Bu bağlamda Allah'ın hidayet vermesi, gazap ve merhamet sahibi olması, vahiy, ilham, fitrat ve akli kullanma konuları ele alınmaktadır.

Allah'ı bilmenin bir sonucu olarak insanın O'na yönelişi ele alınırken ayrıca ibadetin anlam ve önemi, ibadet psikolojisi, dua, zikir, dua psikolojisi, günah, tövbe-manevî arınma, Allah sevgisi, manevî hayat, rıza, Allah'a dayanma- güvenme, sabır ve umut gibi konular da ele alınmaktadır.

III. BÖLÜM: KUR'AN-I KERİM'İ BİLMEK

Bu bölümde Kur'an-ı Kerim'in özellikle tarihî süreci ve içeriğinin tanıtımı yapılmaktadır. Bu minval üzere Kur'an-ı Kerim'in tarihi, ilk vahyin gelişi, yazılışı, ezberlenmesi, Hz. Peygamber'in vefatından sonra Hz. Ebu Bekir'in Kur'an-ı Kerim-i toplatması, Hz. Osman'ın yazım yoluyla çoğalttırması, sonraki süreçte harekelendirilmesi ve noktalanması, Kur'an-ı Kerim'in tertibi konuları ayrıntılı şekilde ele alınmaktadır.

Kur'an-ı Kerim'in içerdiği konular, temel başlıklar hâlinde ele alınmaktadır. Bu bağlamda inanç, ibadet, aile ve toplum düzenine dair hususlar, ahlâkî prensipler, Allah'ı anma ve dua, peygamberlerin ve geçmişlerin kıssaları, ahiret hayatı, mükâfat ve ceza, pozitif bilim konuları, varlıklar arası ilişkiler gibi konular irdelenmektedir. Ayrıca Kur'an'ın ilk muhatabı olan insanların Kur'an karşısındaki halleri, onu okumanın niteliği, anlamı, önemi ve günümüzdeki imkânı ve diğer kutsal kitaplar ile ilişkileri teferruatlı şekilde ele alınmaktadır.

IV. BÖLÜM: HZ. MUHAMMED'İ BİLMEK

Bu bölümde Hz. Peygamber bütün yönleriyle ele alınmaya çalışılmaktadır. Öncelikle tarihsel kişiliği zikredildikten sonra, onun örnek kişiliği pek çok açıdan ele alınmaktadır. Burada önceki peygamberler, sünnet ve hadis, çocuk ve gençlerle ilişkileri örneklerle birlikte ele alınmaktadır.

V. BÖLÜM: İSLÂM'I BİLMEK

Bu bölümde konular üç ana başlık altında ele alınmaktadır. "İslâm İnanç Sistemi ve Dünya Görüşü" başlığı altında tevhid inancı, İslâm'ın evrenselliği, insanlığın birliği ve eşitliği, insanın değeri ve şerefi, temel insan hakları, sorumluluğun şahsiliği, din, dünya ve ahiret bütünlüğü, toplumsal düzen ve sosyal adalet, ümit, başışlanma ve kurtuluş gibi İslâm'ın değer sistemini bir bütünlük içerisinde ele alan konular irdelenmektedir. "İslâm ve Diğer Dinler" başlıklı kısımda ise, İslâm'ın diğer dinlere bakışı ele alınmaktadır. "İslâm Kültürü ve Uygarlığı" başlığı altında, İslâm geleneği, düşüncesi, sanat ve bilimler, İslâm ve Türkler gibi konular ana hatlarıyla ele alınmaktadır.

VI. BÖLÜM: VARLIĞI BİLMEK

Bölüm, üç temel başlıktan oluşmaktadır. "Görünen ve Görünmeyen Âlemler" başlığı altında tabiat, uzay

ve gezegenler, canlı ve cansız varlıklar, cin, şeytan ve melek gibi konular Kur'an açısından incelenmektedir. "Dünya" başlığında, dünyanın başlangıcı ve buradaki hayatın anlamı üzerinde durulmaktadır. Üçüncü ana başlık olan "Ahiret" konusunda ise, ölümlü başlayıp cennet ve cehenneme giriş süreci içerisinde gerçekleşecek aşamalar tek tek ele alınmaktadır.

VII. BÖLÜM: ALLAH'A KARŞI GÖREVLER

Temel ibadetlerin ele alındığı bölümde ibadetin önemi, hazırlık aşamaları, namaz, oruç, hac, zekât, sadaka, infak ve kurban konuları, bireysel ve sosyal etki alanlarına da dikkat çekilerek geniş bir şekilde ele alınmaktadır.

VIII. BÖLÜM: İNSANLARA KARŞI GÖREVLER

"Aile ve Aile ile İlişkiler" konusunda, ana baba hakları, çocuk hakları, evlilik ve eşler arasında ilişkiler, eş seçimi, nişanlılık ve evlilik, eşlerin birbirlerine yönelik hak ve görevleri ele alınmaktadır. Bu bölümde ayrıca, "Komşuluk ve Komşuluk" haklarına değinilmektedir. "Toplumsal Görev ve Sorumluluklar" konusunda ise, eğitim ve meslek sahibi olmak, iş ve çalışma ahlâkı, bayramlaşma ve kutlamalar, hasta ve yaşlıları ziyaret, yardımlaşma ve vakıf hizmetleri ele alınmaktadır.

IX. BÖLÜM: GÜNLÜK HAYAT

"Günlük Hayat" bölümünde yiyecek ve içecekler, kara ve su hayvanları, bunların yenilmesinin şartları, spor, oyun, eğlence, sağlık ve zararlı alışkanlıklar, fal, büyü, şans ve talih oyunları, kılık kıyafet, insan ilişkileri, moda, tüketim ve gösteriş ahlâkı konuları ele alınmaktadır.

X. ÇAĞIMIZDA İSLÂM VE GÜNCEL MESELELER

Bu bölümde Türkiye ve İslâm'ın genel görünümü, bilgi kaynakları, dinî hayat, din ve vicdan özgürlüğü, kalkınma, sosyal adalet ve sosyal refah, küreselleşme, dinî ve ahlâkî çoğulculuk konuları geniş olarak ele alınmıştır.

Kısaca tanıtıma çalıştığımız eser, gençlerin problem ve şartları göz önüne alınarak hazırlanmasına rağmen, her seviyeden okuyucu için değerli bilgiler içermektedir. Kitabın, kendini dinî bilgilenme ihtiyacı içinde hisseden her yaşta okuyucuyla buluşmasını temenni ediyoruz.